

Kopsavilkums

Rēzeknes ezera (Kovšu ezera) faunas analīze. Oļegs Anosovs, 11.a klases skolnieks. Darba vadītāja: Irina Matule, ķīmijas skolotāja, pedagoģijas maģistre.

ZPD ir 18 lpp., 20 fotogrāfijas, 1 tabula, 2 kartes-shēmas, 14 informācijas avotu, fotopielikumi (7 lpp.)

Iekšējie ūdeņi Latvijas Republikā aizņem 2543 km² jeb 4% no teritorijas. Intensīvas cilvēka darbības rezultātā upju, ezeru krastos un sateces baseinos kopumā ievērojami palielinās biogēno vielu pieplūdums Latvijas ezeros un upēs. Ūdenstilpju eutrofikācija un ūdens ekosistēmu degradācija atzīta par prioritāru vides problēmu Latvijā. Rēzeknes pilsētas teritorijā atrodas Kovšu ezers – pilsētnieku atpūtas vieta. Ezera krasti ir apdzīvoti.

Darba hipotēze: ilggadīga cilvēka saimnieciskā darbība ezera krastos var negatīvi ietekmēt ezera bioloģisko daudzveidību.

Darba mērķis: Kovšu ezera dzīvnieku daudzveidības izpētīšana.

Darba uzdevumi.

- Iepazīšanās ar Kovšu ezera faunas daudzveidību.
- Faunas pārstāvju dzīves un uzvedības novērošana.
- Kovšu ezera faunas pārstāvju identificēšana ar noteicēju palīdzību.

Internetā [9.] ir informācija par Rēzeknes ezera makrofītiem (1974. un 2002. gads) un par visizplatītākajām zivju sugām (1974. gads). Citi ezera faunas pētījumi netika veikti.

Divu mēnešu laikā (aprīlis-maijs) tika vērota putnu, abinieku un kukaiņu dzīve un uzvedība. Pēc iespējas izmantojām tālskati, fotografējām un ierakstījām video. Videoieraksts ļāva mums precizēt putnu noteikšanu pēc viņu balsīm, apskatīt ātri kustošus dzīvniekus ar stop kadra palīdzību. Sīko dzīvnieku un kāpuru novērošana tika veikta ar lupas un mikroskopu (optisko un digitālo) palīdzību. Ūdens faunas paraugus ņēmām pie krasta. Ūdens dzīvnieku noteikšanai izmantojām noteicēja atslēgas lapu. Ja uzzinājām organismu grupas nosaukumu, tad turpinājām organismu noteikšanu līdz sugai.

Tā kā uz ezera bija tikai viena gulbju ģimene, mums bijā viegli novērot viņu dzīvi un putnēnu attīstību.

Darba laikā savāktie gliemežvāku, kukaiņu, spāres kāpuru hitīna apvalku paraugi, fotogrāfijas un videoieraksti ar Rēzeknes (Kovšu) ezera faunas novērojumiem papildinās „Latgales dabas draugu” kluba muzeja ekspozīciju.

Secinājumi

- 1) Informācijas analīze par Kovšu ezera dziļumu dod mums iespēju secināt, ka doto ekosistēmu var uzskatīt par lielo dīķi.
- 2) Salīdzinot 2001. gada un 2008. gada fotogrāfijas, var secināt, ka ezers ātri aizaug.
- 3) Veiktā darba rezultātā tika konstatētas 57 Kovšu ezera dzīvnieku sugas, starp kurām bija putni, zivis, abinieki, kukaiņi, zirneklveidīgie, vēžveidīgie, kā arī mīkstmieši.
- 4) Liels faunas formu skaits un daudzveidība liecina par to, ka antropogēni faktori neatstāj negatīvu ietekmi uz Rēzeknes (Kovšu) ezera ekosistēmu.

Darba rezultātus varētu izmantot skolotāji un žurnālisti iedzīvotāju ekoloģiskās domāšanas un patriotiskās pašapziņas attīstīšanai.